

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 13. sušca 1909.

Štev. 11.

Prihodnja številka „Mira“ izide v torek, dne 16. t. m.

V zadevi krme.

Kmetom, ki so se v zadrugi v Sinčivasi ali pri gg. župnikih za krmo zglasili, poročamo, da bodo krmo večinoma dobili, vsaj tisti, ki so podpore najbolj potrebni.

Volilni shodi.

Volilni shod dne 17. marca, v sredo pred sv. Jožefom, se vrši za celi velikovski in dobrolski sodnijski okraj ob 1. uri popoldne v „Narodnem domu“ v **Velikovcu**. Govorila bota gg. kandidata Ellersdorfer in Grafenauer.

Volilni shodi se vršijo: Na praznik, dne **19. marca na Zelinjah** pri Petru po blagoslovu ob 3. uri popoldne, dne **14. t. m. v Maloščah** pri Graceljnu ob pol 11. uri popoldne, v **Ločah** pri Beljaku ob pol 3. uri popoldne, v **Zitarivasi** ob 9. uri popoldne in pri **Pirovcu**, v občini Rekarjavas, ob 4. uri popoldne.

Luči se bojijo.

Naša stranka je vse kandidate, ki jih je že nastavila, takoj naznanila volilcem. Ni se nam treba skrivati, ni se nam treba sramovati naših kandidatov, ker so možje, ki smejo pogledati vsakemu v oči in obraz, in od katerih smemo opravičeno pričakovati, da se ne bodo dali samo voliti, ampak bodo tudi delali, če bodo izvoljeni, pa ne šele morda zadnje mesece v 6. letu, zato da

bi bili zopet izvoljeni. Tako dela stranka, ki misli s kmetom pošteno in se ji ni treba ničesar bati.

„Dohavžvana“ pa mora biti nemškonalna stranka in strašno slabo vest mora imeti, da se še sedaj ni upala s svojimi kmetskimi kandidati na dan, čeravno jih je že davno imenovala in so deželne volitve že pred durmi. Ne čudimo se ravno, da si ne upa na dan s kakim že vnaprej propadlim kandidatom Šumijem, pač pa je več kakor čudno, naravnost neverjetno, da se ne upa na dan s Kiršnerjem in Wieserjem, ki vendar že poslanita dolgo vrsto let, in sta imela priložnost, zlasti prvi še kot dolgoletni državni poslanec, da bi pokazala svoje poslanske zmožnosti, in storila za svoje volilce toliko dobrega, da bi ju volilci sami hoteli še zanaprej kot poslance. Moža, ki sta v deželnem zboru pri stranki preobjedene gospode, ki ima vso moč in vsa sredstva v deželi v rokah, bi bila za kmete res lahko mnogo storila, ker za poslance večine delo ni težko. Težko pa je izpolnovati poslanske dolžnosti poslancu, ki je v stranki manjšine, kakor na pr. pri nas gospod poslanec Grafenauer; večina namreč odkloni, kar se ji poljubi.

Taki so „kmečki poslanci“ nemškonalne stranke, ki maršira rakovo pot. Zato se ne upajo na dan, ker se bojijo, da bi mi te čudne „kmečke poslance“ pred volilci razkrinkali.

Pa saj jih ni treba. Ljudstvo samo ve, da sedanji nemškonalni kmečki „hofrati“ v deželnem zboru za ljudstvo niso storili, kar bi morali in mogli storiti. Da ljudstvo o njih tako sodi, to sami dobro vejo, in zato so dali nekateri svojemu „neumorno delavnemu poslanstvu“ slovo in so povandrali med staro politično šaro, kakor Fišer, Folte in Oraš. Njihova zvezda je zatonila, še predno se je mogla prav razžareti. Ista usoda čaka tudi Kiršnerja. Ko se je ob zaključenu zadnjega jesenskega zasedanja poslavljaj g. deželni glavar pl. Goëss od poslancev in poudarjal, da marsikaterega izmed njih prihodnjic ne bo več med poslanci, je Kiršner pomenljivo kimal z glavo, in zdelo se nam je, da so mu postale oči solzne. Zato se je že tudi zunaj na deželi poslavljaj od politike in poslanstva. Njegov

neločljiv prijatelj in tovariš Wieser pa je hotel takrat svojega lovskega „kamerota“ zapustiti s trdno zavestjo, da bo še naprej poslanoval. Mož čuti brezdvomno v sebi še čisto „frišno“ moč za udrihanje po „bindišarjih“, ki so mu dali glasove, in po „farjih“; to je menda edino prava politika, ki bo rešila kmeta, ki stoji že na robu gospodarskega propada (kar bo morda g. Wieser sam najbolje vedel! Op. „prešernega“ stavca.) Pri taki „fortšritli“ politiki kmet lahko gladu umrje.

Nasprotna stranka je pa tako politikovala, da je izgubila vse najboljše kmete, ki ji obračajo hrbet, in da kot najmočnejša stranka v deželi nima niti več ljudi, ki bi mogli kandidirati. Tako daleč je pripravil stranko hvallisani „fortšrit“, ki je v resnici znamenje zastalosti in brezglavnosti. Zato se je zatekla zopet h Kiršnerju in Wieserju. Kiršnerja je njegova lastna stranka zapustila in volila pri zadnjih državnoborskih volitvah proti njemu — socialnega demokrata. Tega Kiršnerja, ki jim je bil prej preslab, sedaj zopet ponujajo. Resnico je povedal na shodu zaupnikov g. dr. Brejc, rekoč: „To je špekulacija na kmetsko neumnost.“ To so najbrž izprevideli že celo zaslepljeni in v nemškonalne zanjke ulovljeni nemškutarski kmetje, ki so pri shodu zaupnikov nemškonalne stranke v Celovcu napravili „rebeljon“. Vitezu Metnitzu vse vkup nič ni pomagalo. Zlasti grabštanski kmetje, ki imajo še najbolj samostojne glave, Kiršnerja in Wieserja ne marajo več. Ne marajo ju, ker govorita, da sta kmečka poslanca, v resnici pa sta prava gospoda. To je čutilo svoje dni odposlanstvo grabštanskih kmetov, ki se je podala z neko prošnjo h gospodu Kiršnerju, ki pa za kmete ni imel časa, ampak se mu je mudilo — na lov z gospodi iz Celovca. Ubogi kmetje pa so morali na Razajevega gospoda ponižno čakati. Taka je tudi z Wieserjem. Namesto da bi bil ustregel strankam, je šel razbijat v Otmanje na shod, ki so ga priredili nemški krščanski socialci. Seveda je to delo za kmeta. Pred kratkim so imeli v njegovi gostilni ustanovni shod „banern-

Podlistek.

† Simon Janežič.

(Konec.)

Toda leto 1878. je prekinilo družbeno delovanje Janežičevo. Vojaška oblast ga je bila namreč poklicala v vojsko v Bosno. Ker je bil Simon le začasno odpuščen iz vojaške službe, je moral biti pripravljen, da ga za časa vojske pokličejo v službo. Ko sem se meseca julija l. 1878. poslavljaj v Celovcu od njega in drugih prijateljev ter odrinil s svojim mariborskim polkom v Bosno, mi je zatrjeval, da bodo najbrž tudi njega, polinvalida in bolehavca, poklicali v vojsko; bil je namreč za slučaj vojske prideljen graškemu oddelku vozarstva. „Morda se vidiva v Sarajevu. Bog Te obvari!“ mi je zaklical v slovo. In res, ko je bil moj polk na jesen po končani zasedbi v mestu Sarajevu, da se odpočije od hudih naporov, mi pride prijatelj Janežič nepričakovano pred oči. Skoro da se nisva spoznala, tako črna in shujšana sva bila oba. „Kako se imaš, brate?“ se je glasilo prvo moje vprašanje. „Bolj zdravega se čutim, kakor v Celovcu. Sprva sem mislil, da bom omagal, tako hudo se mi je godilo. Ker pa me niso dosedanji napori uničili, upam še dolgo živeti.“ In glejte, Janežič se je res vrnil zdrav in vesel koncem istega leta z menoj vred v Celovec. V priznanje za njegovo delovanje v Bosni so ga pozneje imenovali za nadporočnika in ga popolnoma izpustili iz vojaške službe. Ob

enem se je odpovedal tudi dosedanji postranski službi v vojaški bolnišnici ter posvetil nató ves svoj čas in vse svoje delo Mohorjevi družbi.

Janežiča je odslej potreboval osobito družbeni blagajnik Andrej Einspieler za pomočnika, ker je bil sam preobložen s službenim in političnim poslom. Simon je vodil zdaj namesto Andreja Einspielerja družbene račune in tako se je polagoma ves denarstveni promet naše družbe stekal v njegovih rokah. Janežič je bil gospodar in zastopnik naš, ki je vodil v zvezi s poslovdjem vse kupčijske in trgovske zadeve. Po dogovoru s poslovdjem se je pogajal zdaj s tovarnami za papir, zdaj s tovarnami za tiskarske stroje, zdaj z drugimi tvrdkami, da je tiskarna po najnižji ceni dobivala svoje potrebščine. Tukaj se je potegoval naš rojak za vsak novčič, kakor da bi delal za svojo korist, in na ta način je družbi pridobil tisočak za tisočakom. Skratka, Janežič je bil previden in vesten gospodar, kakoršnega si more le želeli vsako večje podjetje.

Dobro gospodarstvo pri Mohorjevi družbi je tudi vplivalo na njen daljši razvitek. Knjige so postajale vedno lepše in obsežnejše, pisatelji so se začeli bolj zanimati za družbo, ker ni skoparila pri nagradah za rokopise, tiskarna se je uredila po najmodernejšem načinu in končno so se začele družbene knjige bogato ilustrirati. Slikarji umetniki so našli torej tudi pri naši družbi lep delokrog in so tako širili med slovenskim ljudstvom svojo umetnost.

Po smrti družbenega blagajnika Andreja Einspielerja je odbor brez pomisleka našemu pokojniku izročil blagajniški posel, izvolivši ga l. 1888.

za blagajnika in za ravnatelja družbene tiskarne in knjigoveznice. Tu je bil Janežič na pravem mestu. Ves svoj čas in vse svoje moči je posvečal odslej naši družbi.

Njegove misli so imele le en cilj pred seboj, in ta je bil, kako bi se mogla družba na zunaj povzdigniti in kako bi se dala olajšati njena notranja uprava. Če pomislimo, da je število udov nekaj let zeló naraščalo, včasih celo za šest ali sedem tisoč na leto, tedaj moramo pripoznati, da je bilo velike opreznosti in premišljenosti potreba, vsem zahtevam ustreči. S pomočjo izvrstnega tiskarskega poslovdje † Vek. Legata je Janežič vedno tako dobro razpolagal s časom in z delom, da so se pravočasno dovršila vsa dela v tiskarni in knjigoveznici, in da so udje vsako leto o pravem času in v popolnem številu dobivali svoje knjige. Tu je bilo treba vojaškega reda in največje točnosti, da se ni družba nikdar zakasnila s svojimi knjigami in da je odbor mogel vsestranski ustrezati raznim željam svojih udov.

Ko je bilo število udov od l. 1887. do 1889. poskočilo za ednajst tisoč (od 35.010 na 46.042), tedaj nam je postalo jasno, da ne zadostujejo več prostori v hiši na Benediktinskem trgu. Manjkalo je dovoljnih prostorov za tiskarno, za knjigoveznico, za skladišča knjig in za ekspedicijo; saj se je število udov podvojilo, odkar smo se bili preselili v lastno hišo. Odbor je tedaj sklenil, si postaviti novo moderno poslopje, ki bi naj za vse slučaje zadostovalo družbenim potrebam. Janežič in jaz sva prevzela nalogo, poiskati pripraven prostor za našo novo zgradbo. K sreči sva našla lep in za nas kakor nalašč pripraven

ferajna" (saj bauernbund z dolgoletnim načelnikom Kiršnerjem vred nima pri kmetih več kredita. Op. stavčeva). Tedaj je Wieser zopet delal za kmete, s tem da je klobasaril o milijardah, ki jih bojda dobiva papež. Izračunal (za počt) je, kako veliko svoto prejema papež vsako sekundo. To je menda tudi delo za kmeta. Gospod Wieser, pozivljamo Vas, da objavite tiste številke, ki ste jih pravili zbranim, in dokazali Vam bomo, da ni res. Sicer je pa to čudno, da Wieser dela za kmeta s tem, da udriha čez Kristusovega namestnika, čez papeža. Če bi se zaganjal nad jude, ki imajo milijarde krivičnega denarja, bi ničesar ne rekli. No, pa o teh ne sme preveč govoriti, ker jude vsi držijo z nemškonalno stranko. Na misel nam je prišla povest o tatu, ki je kradel, zbežal in na vso moč klical: „Primate tatu! Držite ga!“

Tako je. Kiršner in Wieser sta nobel birta. Prihajajo k njima hofrati, baroni, pa še kdo od londos-avšusa, pa pride frak za frakom, ju hvallijo ter jima stiskajo roke. Ni res, gospod Kiršner? Za kmeta pa potem velja: „Tumer Bauer, geh' ham! Hölts Maul, sajn di hern do!“

Kmetje v celovski okolici potrebujejo poslanca, ki ne bosta udarjala po bindišarjih, ampak ki bosta povedala celovski frakarji to, kar ji gre. Naša kmečka poslanca ne smeta biti prijatelja celovških gospodov, ki poznajo kmeta le ob času volitev. Udrihati čez Slovence pa ne zna nihče bolje, nego Wieser. V deželni zboru so se mu „bindišarji“ kar vsipali skoz zobe. V Dušanjčah je imenoval na pogorelem shodu Slovence „ungebildet“ in se je izrazil, da bi jih morali „niederdrücken, ausrotten“ (na tla pritisniti, iztrebiti). Dobro mu je odgovoril Nemeč Lakner: Če to hočete, potem bi morali vse Slovence postreliti. Slovenci imajo vendar iste dolžnosti kakor Nemci, niso nič manj pošteni kakor Nemci, zakaj bi ne imeli enakih pravic! Tako je govoril mož nemškega rodu, in kmetje so mu ploskali, gospod Wieser jo je pa — odkuril.

Čudno imenitno mu teče jezik, kadar je treba udariti po „bindišarjih“, ki so mu zaupali svoje glasove, če pa je treba v deželni zboru zastopati kmetske koristi, tedaj se mu pa zapleta jeziček in on mora — brati. V teh rečeh pač ni tako študiran.

Zakaj nista odprla ust Kiršner in Wieser, ko je vlada izdala sitno in nepotrebno naredbo, da morajo imeti kmetje na vozovih tablice, če vozijo po državni cesti? To je sekatura visoke gospode! Zakaj je Wieser predlagal v deželni zboru 500 kron podpore „sulfurajnu“? Ali bi ne bilo bolj umestno, da bi bil vstal in zagovarjal zahtevo krščansko-socialne manjšine po volilni reformi za deželni zbor? Glasovala sta oba proti tozadevnemu predlogu posl. Krampla in tovarišev. S tem sta glasovala za to, da naj tudi zanaprej pride na 11 grajščakov že en poslanec, in da ima nekaj nad sto veleposestnikov skoro toliko pravic, kakor 56.000 kmečkih volilcev. Ali je to delo za kmeta? To je delo za grofe. Zato pa naj

prostor; toda težkoče in ovire nam je delala občina celovškega mesta, ravno tako, kakor tedaj, ko je družba prosila dovoljenja, da si napravi svojo lastno tiskarno. Ker ni mogel družbeni odbor sprejeti stavljenih pogojev, je svoj načrt o zgradbi popolnoma opustil. Ta čas pa je porabil Janežič, da je nemške svoje prijateljske kroge izkušal pridobiti za naš načrt. In res, po preteku enega leta smo si zagotovili pripomoč več meročajnih oseb v občinskem odboru in mestni župan sam nam je šel na roko. Zgradba družbenega doma je bila po naših željah dovoljena in tudi v odboru sklenjena. Podpredsednik Lambert Einspieler, blagajnik Janežič in jaz smo tvorili stavelni odsek; glavno delo v odseku pa je slonelo na Janežičevih ramenih. Le kdor ve, koliko skrbi in sitnosti prizadeva zgradba tolikega obsega, kakor je dom Mohorjeve družbe, zna tudi ceniti zasluge, katere si je pri tem pridobil naš pokojnik. Navzlic marsikaterim neprilikam se je ta zgradba srečno dovršila in za leto 1894., ko smo imeli 65.952 udov, smo že tiskali družbene knjige v novem poslopu. Mohorjev dom je zdaj naš ponos v Celovcu, celo nasprotniki priznavajo znamenitost naše zgradbe.

III.

Dvanajst let je deloval Janežič v novem domu, zadovoljen in srečen, da se moremo v novih prostorih na vse strani gibati. Ker je število udov vedno naraščalo, se je tudi družbena tiskarna in knjigovoznica morala povečati. Novi stroji so se morali nakupiti in vse moderno urediti. Pri vsem tem je kazal naš pokojnik bister razum ter

Kiršnerja in Wieserja volijo zdaj grofje in veleposestniki, kmetje ne.

Namesto, da se je g. Wieser zadiral v šentomaškega župnika, da „slovenizira“ in „čehizira“, kar seveda ni res, naj bi bil skrbel, da se popravi frajdenberška cesta, ki se popravlja že 10 let, pa še zdaj ni popravljena. G. Kiršner pa bi se naj bil pobrigal za cesto Kotmaravas-Žoprače, da bi jo prevzela v opravo dežela. V šestih letih bi bila to lahko dosegla. Oglasila sta se pa šele zadnje dni pred zaključenjem deželnega zbora, da bi lahko rekla, da sta se za cesti potegovala. Ljudje govorijo, da je tako delovanje prazno. Za koliko cest sta ta dva poslanca glasovala na Zgornjem Koroškem! Seveda „bindišarji“ ne potrebujejo ničesar. To nista kmečka poslanca po našem prepričanju. Res ni treba, da bi mogel biti vsak poslanec kmet, kakor da bi kdo drug ne mogel delati za kmeta. A izkušnja, razdrapanje hiše, prazni hlevi, opustošena polja na Koroškem nas učijo, da nemškonalna stranka celih 40 let ni delala za kmeta. Kiršner in Wieser pa sta pristaša te stranke. Kaj je naredil „Futternotstandskomite“, v katerem so sami nacionalci, če se ne motimo tudi Kiršner in Wieser, z denarjem, ki ga je izposloval s pomočjo deželne vlade posl. Grafenauer za nakup sena. Ta komite ali odbor je delil potem seno tako, da so ga dobili liberalni mogotci, mnogi potrebni kmetje, ki so se pravočasno javili, pa sploh ničesar. Kmet iz Mohlič nam piše, da ga tam sploh niso dobili. Ali je to delo za kmeta? Kako ste ravnali z denarjem? Zakaj ne pustite nobenega naših blizu? Ali se bojite, da bi Vas kontrolirali? Proč s takim delom! Nobeden zaveden kmet naj ne da več glasu nemškonalnim kadidatom, ki so pokazali srce za kmeta na tak dvomljiv način! Če dobimo mi več poslancev v deželni zbor, nas ne bodo mogli več tako odrivati. Proč s protikmečko stranko!

Kmetje v volilnem okraju **Celovška okolica-Borovlje**, oddajte dne **29. marca** glasovnice vsi za prava **kmečka kandidata**:

Janez Struki,

podomače Vende, posestnik na Tibičah pri Dholicu,

in

Anton Freithofnig,

posestnik in župan v Blatogradu.

Volilno gibanje.

Volilcem v splošni skupini v volilnem okraju: Beljak-Paternion-Trbiž-Podkloster-Rožek-Borovlje!

Izpolnivši nalogo, ki jo je naložil shod zaupnih mož v Celovcu, in ustrezajoč želji nekaterih gg. zaupnikov, da se naj postavi v splošni skupini v omenjenem volilnem okraju za kandidata naše stranke delavec, je politično društvo postavilo za kandidata naše stranke gospoda

Mihaela Turk,

paškarja v Resnici pri Borovljah.

bil pristopen najboljšim nasvetom, priznavajoč velikanski razvitek tiskarske umetnosti v zadnjih desetletjih.

Tako je tekel Janežiču čas v neumornem delu in vednem nadzoru mirno in gladko naprej. Družbeni odbor je z velikim veseljem gledal na svoje dosedanje uspehe in je bil Janežiču za to iz srca hvaležen. Seveda je odbor sam sklenil vse preosnove, ki so se imele vršiti, da zadostujemo vedno večjim zahtevam; toda sklepe je izvrševal naš pokojnik, saj se je mogel odbor zaradi njegove izkušnosti in vestnosti zanašati na njega. V veliko zaslugo našemu Janežiču pa moram tukaj naglašati, da ni nikdar ravnal samoblastno ali svojevlastno, temveč vselej se je posvetoval s poslovdjem in z odborom, predno se je storil kak važnejši korak. In ravno temu sporazumljenju in tej premišljenosti pokojnikovi se moramo v prvi vrsti zahvaliti za veliki napredek naše družbe na gospodarskem polju. Zasluge Janežičeve je odbor očito priznaval. Zaradi tega ga je izvolil l. 1899. za podpredsednika ter mu dovolil, ko je stopil iz službe in odbora, vso plačo kot pokojnino.

Janežič je bil namreč tisto leto, ko je imela družba doslej največje število udov (84.598), nevarno zbolel. Zadel ga je meseca grudna 1904 mrtvoud in ta ga je tako hudo potrl, da ni mogel dalje govoriti. Kdor ga je videl, je mislil, da kmalu premine; toda okrevaj je nekoliko, vsem na radost. Ko si je malo opomogel, je zopet prihajal v urad, ali svojega posla ni mogel več opravljati. Številke so mu plesale pred očmi in računali se niso več strinjali. Prepustil je svoje

Gosp. M. Turk je poštenjak skozinskož, mož odločno narodnega in verskega prepričanja in človek, ki si služi kruh z delom svojih rok. Delavci imajo sedaj priložnost, da pokažejo, ali so volje voliti delavca ali ne.

Dne **24. marca** naj v imenovanem volilnem okraju zapišejo vsi naši volilci na glasovnico ime: **Mihael Turk**.

Kandidati nemške krščansko-socialne stranke so:

V kmečki skupini:

Celovška okolica-Borovlje: Anton Freithofnig, župan v Blatogradu.

Beljak-Rožek-Paternion: Janez Hernler, župan v Šmartnem.

Šmohor-Kotiče: Adam Kofler, gostilničar in poštar v Št. Jakobu v Lesni dolini.

V splošni skupini:

Št. Vid-Volšperk: Rajmund Tatschl, župan v Kolnici v Labudski dolini.

Splošna kurija na Zgornjem Koroškem: Janez Hofer, župan v Penku.

Beljak-Paternion-Trbiž-Podkloster-Rožek-Borovlje: Jožef Kaufmann, posestnik v Št. Jurju pri Beljaku.

Volilne sleparije in vsi drugi podobni pregreški se zelo strogo kaznujejo. Prebirajte volilni katekizem; kdor ga še nima, naj se obrne na katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem. Pozivljamo naše volilce, da nemudoma naznanijo vsak tak slučaj, da se krivci kaznujejo. Ne prizanašajte jim, saj ste lahko prepričani, da bi nasprotniki vsak tak slučaj, če bi se prigodil v naših vrstah, takoj prijavili oblastim. Nasprotniki so dozdej zmagali z raznimi lumparijami in s pritiskanjem in grožnjami nasproti našim poštenim ljudem. Ta sistem lumparij bomo enkrat za vselej odpravili in potem tudi — zmagovali. Nasprotnik, ki ne bo hotel tega verjeti, naj gre v luknjo!

Št. Jakob v Rožu. (Volilni shod.) Dasi smo šele v zadnjem trenutku zvedeli, da bo naše katoliško-politično društvo zborovalo pri nas v nedeljo, dne 7. marca, je prihitelo vendar častno število volilcev poslušati svojega kandidata Janeza Vošpernika in g. dr. Brejca iz Celovca. Celonekaj socijev nas je počastilo s svojim prihodom. Shod se je prav povoljno obnesel. Z vidnim zanimanjem in glasnim pritrjevanjem so poslušali zborovalci govornika, ki sta v dokaj živih barvah slikala gorostasne krivice, ki se gode nam koroškim Slovincem povsod, kamor se obrnemo, ter razkrinkala v naši deželi gospodujočo nemškonalno stranko. Pa tudi sociji so dobili svoj del, in bodo to zborovanje gotovo dolgo pomnili. Vošpernikova kandidatura je bila soglasno in z velikim navdušenjem potrjena. Sadovi tega zborovanja pa se naj pokažejo na dan volitve v velikem številu glasov, oddanih za našega kandidata!

Gorenče pri Rudi. (Volilni shod.) Zadnje nedeljo, dne 7. t. m., se je vršil pri nas volilni shod. Kot govornika sta nastopila gg. Anton Gril iz Vovber in J. Dobrovc iz Velikovca ter razjasnila zborovalcem namene slovenske in

delo mlajšim močem, rekoč: „Gospodarstvo naše družbe sem postavil na trdna tla; zdaj lahko nadaljujete drugi.“ S solzami v očeh je vzel slovo od mesta svoje delavnosti; le včasih je še prišel pogledat v Mohorjev dom, da se prepriča o delovanju našega zavoda. Popolnoma ni več okrevaj naš pokojnik. Postrežba in tovarišija njegovega brata, nadštabnega zdravnika dr. Valentina Janežiča, mu je sicer olajševala življenje kolikor mogoče, toda duševne in telesne moči so pojemale. Nekaj dni pred smrtjo sem ga še srečal na ulici in ga kakor navadno poprašal, kako se počuti. Globoko me pogleda, stisne mi roko in reče: „Životarim pač, dokler me Oni nad nami ne pokliče k sebi.“ In res, dne 18. svečana 1908 nam naznani tužna vest, da je preminil blagi naš rojak, Simon Janežič.

Veličastni izprevod, ki je spremljal truplo rajnkega k zadnjemu počitku, in mnogoštevilni venci, ki so krasili krsto pokojnikovo, pa so jasno pričali, kako v obče priljubljen, kako spoštovan in kako zaslužen je bil blagi naš pokojnik.

* * *

Rajnki je bil miren in blag značaj. Kot mož v pravem pomenu besede ni nikdar in nikjer zatajeval svojega krščanskega in narodnega mišljenja. V politične borbe se sicer ni spuščal, toda povsod, tudi v nemških prijateljskih krogih, je branil in zagovarjal pravice našega ljudstva; z mirno in odločno besedo je čestokrat ublažil marsikako krivo sodbo o našem narodu. Osobito pa je ljubil svojo ožjo domovino, svoj prelepi Rož. Vsako leto je večkrat obiskal svoj rojstni kraj

nemškonalne stranke. Mnogobrojno zbrani volilci so pritrjevali govornikom in se izjavili za kandidaturi gg. Ellersdorferja v kmečki in Grafenauerja v splošni skupini. Nekaj nasprotnikov, med njimi domači učitelj, so hoteli več vedeti, kakor pa vodja zborovanja, zato jih je pa slednji tudi primerno poučil. Najbolj pa jim je usta zamašil naroden kmet, ki je izjavil, da so zborovalci iz dna srca zadovoljni z besedami obeh govornikov in se bodo tudi tako ravnali. V Gorenčah so se nasprotniki še vedno blamirali. Vsako dosedanje zborovanje je dokazalo, da smo mi dostojni, oni pa ne. Kaj ne, g. Domnik, to ste Vi dokazali s sklicem: „Serbus Schwarzer“.

Skupno na volišče! Kakor volkovi nad jagnjeti, tako prežijo nasprotniki pri volitvah na naše ljudi in nam ugrabijo marsikatero volilca. Naši volilci naj pridejo zato na volišče skupno. Kar je volilcev v enem kraju, eni vasi, naj se zberejo v določenem času na gotovem kraju in potem naj odidejo skupaj na kraj volitve. Zaupniki po posameznih krajih naj v sporazumu z volilci določijo zbirališča in naj poskrbijo, da bodo volilci ob določenem času zbrani. Omahljivce vzdignite med potom s seboj, da ne pride za vami grabežljiv volk v podobi grdega nemškutarja in nam uropa jagnje. Posamezno rajše ne prihajajte na volišče, kajti nasprotni agitatorji imajo posebno „piko“ na take volilce. Dne 24. marca in 29. marca se ne pričakimo z nasprotniki, še pogledajte jih ne, govorijo naj le glasovnice, vse drugo se lahko opravi po volitvah!

Nič ni imenitnejšega, nič bolj važnega na dan volitve, nego volitve. Naj bi imel še kdo tako važne opravke na dan volitve, volitve imajo prednost. Oskrbite vse pred volitvami, da vas volitve ne bodo ovirale. Kmet, ki ne gre z nami volit na dan volitve in ostane doma, je izdajalec kmečkega stanu. Delavec, ki ne voli z našo stranko, noče samemu sebi dobro.

Javno vprašanje na gosp. Filipa Valentin, župana občine Kotmaravas.

I.

Dobili ste, oziroma došel je, meseca svečana t. l. en vagon turščice (sirka). Vsled tega usojam si Vam staviti naslednja vprašanja, na katera prosim hitrega odgovora:

1. Koliko ste dobili turščice in po kateri ceni ste jo potem oddajali?

2. Ali ste res zvozili vso turščico na dom in jo šele od tam oddajali drugim, oziroma koliko ste je zvozili na svoj dom?

3. Komu ste to turščico oddajali, po katerem ključu ste isto razdelili, koliko ste je oddali drugim, in komu? (Prosimo za imena.)

4. Koliko ste je zase obdržali?

5. Na koga ste se pri oddaji turščice v prvi vrsti ozirali?

6. Ali so se res tudi slovenski posestniki zglasili za to turščico, ali ste jim iste kaj oddali, koliko in komu? (Prosimo imena.)

7. Ali ste to, da se dobi, oziroma da se bode tudi turščica dobila po nižani ceni, tudi „ortsüblich“ razglasili, kdaj in kako, kakor ste razglasili „ortsüblich“ pred cerkvijo 21. svečana t. l.,

in počitnice svoje je preživel večinoma v krogu svojih rojakov v Lešah. Ko si je bil v gmotnem oziru nekoliko opomogel, je tudi rad in izdatno podpiral sorodnike in rojake svoje.

Tako je v dejanju izkazoval rodoljubje in ljubezen do svojega roda in marsikatera solza hvalečnosti je kanila na njegov hladni grob.

Za Simonom Janežičem ne žalujejo tedaj le njegovi prijatelji, rojaki in sorodniki, temveč vsi koroški Slovenci, zlasti pa družba sv. Mohorja.

Blag in hvaležen mu spomin!

Dr. Jakob Sket.

Sele nad Borovljami. (Sneženi plaz) je ujel hlapca Valentina Oražeja, kateri je peljal z drvi obložene sani od kmeta Franca Keliha, pd. Čevha, na Bajtiško cesto. Velikanski plaz je popolnoma zasul konja, sani in hlapca, kateri se je po triurnem težkem trudu rešil ves obnemogel iz snega. Predno se mu je posrečilo se rešiti, je moral pod snegom z zobmi na dveh krajih pregristi vajeti, v katere se je bil zapletel. Konj, vreden 600 K, je poginil pod snegom; le prava sreča, da se je rešil hlapec. Kmetje imajo vsled snega sploh veliko škode, ker je sneg podrl veliko skednjeve in so se kar po vrsti podrl vse kolibe za seno na planinah. Zverina prihaja vsa stradana k hišam. Zajci so postali čisto domači. Sneži še vedno. Bog nas varuj še slabšega!

Mohorjani, spominjajte se šentjakobske šole!

da vsi tisti, kateri so kaj turščice dobili, isto plačajo in prazne vreče vrnejo?

8. Ali ste to, da se bode tudi turščica dobila po nižani ceni zavoljo suše, naznanili tudi slovenskim posestnikom naše občine, in ne morda samo Nemcem, pravzaprav „tajčgesint“-Slovencem?

9. Kdo je dal denar, da se je turščica dobila po nižani ceni?

II.

Radi razpisa deželnozborskih volitev.

1. Ali Vam je kaj znano, da so se za bodoče deželnozborske volitve tiskali tudi slovenski razglasi?

2. Ali ste se res z dopisom na c. kr. okr. glavarstvo v Celovcu izrekli za samonemške razglase, in da slovenskih razglasov za te volitve za občino Kotmaravas ni potreba, in kako mislite to svoje dejanje opravičiti?

V Kotmarivasi, dne 10. marca 1909.

V imenu več slovenskih posestnikov:

Matija Prosekar p. d. Razaj.

Koroške novice.

Pozor! Nameravani in pisмено naznanjeni mladeniški socialni tečaj na Brnci dne 15. in 16. sušca t. l. izostane, ker se je moral preložiti na poznejši čas. Kadar se bo vršil, se pravčasno naznani. „S. K. S. Z. za Koroško.“

Slovenske liste opozarjamo, da naj ne uvažajo uprav dosledno napačne pisave krajevne imena „Železna Kaplja“, ampak se naj ozirajo pri pisavi krajevnih imen na naš list. Kapla prihaja od „kapele“, ne od „kaplje“.

Plazovi so naredili na Zg. Koroškem silno mnogo škode in povzročili mnogo nesreč. V Lukavi je močen plaz zasul, deloma odnesel dve hiši, eno delavnico, dva kozolca in tri mline. Zasul je tudi 11 oseb, izmed katerih so rešili tri, osem pa je mrtvih. Mogočen plaz se je utrgal tudi nad Plajbergom pri Beljaku, kakor l. 1879. ter napravil škode blizu 100.000 K. Zasute ljudi so vse izkopali. V Kreuzen je plaz zasul 4 osebe, v Irschen 53letno žensko in 5letnega dečka. V Bekštanju je zasul sneg županu Baumgartnerju tri konje; eden se je zadušil, drug je močno poškodovan, tretji pa je ostal nepoškodovan. Pri Ledenicah je podsl 5. t. m. plaz na železnični progi deset delavcev. Z Beljaka se je pripeljal pomožni vlak z zdravnikom ob 9. uri zvečer; ob štirih zjutraj pa so bili delavci odkopani. Štirje so hudo ranjeni, eden je mrtev, pet pa je nepoškodovanih. Tudi po Laškem in Tirolskem so naredili plazovi mnogo škode. V Bekštanju na Solnograškem je zasul plaz 38 oseb; 12 so jih rešili, 17 je mrtvih, 9 pa jih še pogrešajo.

Nagle smrti je umrl v Celovcu 9. sušca t. l. g. Šimen Gregorc, finančni nadstražnik v pok. in opaltar nasproti „Mohorjevemu domu“. Vlegel se je bil po obedu k običajnemu spančku, in ko ga čez nekaj časa pride žena buditi, najde — mrliča. Dosegel je starost 58 let. Zaradi svojega priljudnega obnašanja si je pridobil veliko prijateljev; vedno je spoštoval svoj slovenski materni jezik. Sveti mu večna luč. — Sploh vlada velika umrljivost po mestu.

Borovlje. (Malo odgovora na „Freie Stimmen“.) Hujskaške „štimce“ so pisale, da ustanovljamo Slovenci posojilnice in hranilnice tam, kjer niso potrebne. Mi se z njimi ne bomo pričakali ali prekarjali, objavili bomo samo delovanje „Hranilnice in posojilnice v Borovljah, registrovane zadruga z neomejeno zavezo“, ki je začela poslovati s 1. prosincem 1908 in je imela v pretečenem, torej v 1. upravnem letu sledeči promet. Vložilo je sto strank 64.180 K 21 vin., vzdignilo 5 strank 7101 K, tako da je stanje hranilnih vlog 58.512 K 26 vin. s pripisanimi obrestmi. Zadržnikov je pristopilo 23, ki imajo v splošnih 47 deležev po 5 K. Posodilo se je 14 zadržnikom 9520 K. Rezervni zaklad šteje koncem leta 135 K 90 vin. Obrestna mera je za vloge 4%, izposojuje se pa po 4 $\frac{3}{4}$ %. Vsega denarnega prometa pa je bilo 137.145 K 17 vin. Po teh številkah naj „štimce“ sodijo, ali je bila hranilnica potrebna ali ne. Seveda jih bo to lepo spričevalo o blagostanju našega naroda malo bolelo, pa ne moremo pomagati. Slovenci pač napredujejo.

Borovlje. (Zofa rajža.) Kadar je maček varen, pravijo stari ljudje, počasi leze v kot na peč. Čemu se naj tudi prenašli, saj je varen. Ta pregovor mi je prišel na misel, ko sem slišal o čudni selitvi Neutzlerja in bolniške blagajne v Borovljah. Dobro vedoč namreč, da rdeči še ust ne upajo odpreti, če ata kako pametno uganejo, — za druge se pa itak nihče nič ne briga — so v zboru „ta višjih“ sklenili, da se preseljena Najclarjeva zofa in bolniška blagajna zavleče nad gostilniške prostore pri Kleinggerju. Bolniška

blagajna pride torej v gostilno. Ni še dovolj, da je večkrat pravi ravs in kavs in letanje od Poncija do Kajfeža za bolniške podpore; zdaj bodo stranke še prisiljene hoditi skoz gostilniške prostore, da se jim bo tam s prijaznimi obrazi pomagalo vse tiste dobljene borne „helije“ v podobi raznih „kriglčev“ zalivati pod kožo. To je tudi vzrok, zakaj se Singer tako trudi za Kleinggerja. Je pač zlahta! Gospod Kleingger se ne trudi zastoj, on že ve kaj dela. Tudi ne dvomimo, da so ti „bolj solnčni“ prostori gospodu Neutzlerju pogodi. Zakaj tudi ne? Še enkrat mu zdaj ne bo potreba stopiti v blato, zabava bo pa v hiši. Zazdaj ne vemo, v koliko so sociji s tem zadovoljni. Mi nismo zadovoljni in resno protestiramo proti temu, da bi se taki javni zavodi vlačili brez potrebe in proti volji občinstva v gostilniške prostore! Vsaka stvar ima svoje meje; tako daleč pa še tudi nismo, da bi nas kak Najclar ali Singer takorekoč silil gostilničarjem v roke.

Podljubelj. (Mačka so streljali.) Pred nedavnim so obsodili podljubeljski navihanci na smrt starega mačka. Dolgo so premišljevali, na kak način naj izpihnejo krutemu sovražniku miši luč življenja, in glej, napredni in moderni, kakor so, si izmislijo za ta čin tudi moderno sredstvo — obsodba se glasi na smrt s puško. In res se je zgodilo tako. Najpogumnejši izmed njih prave mačka na vrvice, dene puško na ramo, in hajd mucek v smrt. Tako sta korakala, močnejši ob močnejšem, v bližnji gozd, in že ni bil več daleč trenotek, ko bi se imela izvršiti sodba. V tem prileti neki kužek, in ko zagleda nesrečnega mačka, se hoče še on nad njim malo znositi. Huda je predla zdaj ubogemu mucku, toda toliko je bil še ponosen na svoje življenje, da si tega ni dal dopasti. To je bil kritičen položaj: pes je lajal, maček mijavkal in na vso sapo pihal, a naš pogumni možakar se je moral braniti zdaj tega, zdaj onega. Čudna zmešnjava je nastala, in to porabi maček, najpametnejše kar je storiti mogel ter poskuša uiti. Na vse moči se zaganja naprej, junak s puško ga hoče pridržati, a pri tem se mu izpodrsne, on pade, kakor je dolg in širok, v sneg in si pri tem še zlomi en prst. Maček jo je vesel popihal domov, za njim pa je prilazil ves potr največji junak tega dneva. Ko je neki stari mož slišal o tem dogodku, se je kratko, a duhovito izrazil, češ: Mačka ne streljati, mačka v žakelj!

Podgora. (Naša postaja) dobi zaprto čakalnico. S tem se je ustreglo nujni želji potnikov, ki dozda v najhujši zimi in nevihti morajo postajati v odprti lopi. Nemajhna zasluga za to pridobitev gre postajenačelniku gospodu Kühnelu. Hvala mu za trud!

Koženavra. Naš občinski odbor je začel objavljati sklepe sej v „Freie Stimmen“. Kako lepo se berejo imena Ratz, Petritsch itd., gotovo čisto nemška imena, samo to Bog vedi, kako so prišli med Slovence taki pristni Nemci. Veselilo bi nas tudi, če bi rdeči, ki sedijo v občinskem svetu poleg imenovanih „stramdeutsch“ gospodih, objavljali razglase tudi v „Arbeiterwille“. Kako lepo bi se bralo: „Genosse A ali B stellte den Antrag!“ Izvedeli bi tudi gospodje sodrugi o delovanju svojih zaupnikov v občinskem odboru.

Koženavra. (Izpremembra posesti.) G. Jera Spek je prodala zaradi družinskih razmer svoje posestvo pri p. d. Kuražu g. Ožbaltu Weis p. d. Fridlnu. Strašno je spekla ta novica Ignaca Ratz, da ta posest ni prišla kakemu nemškutarju v pest. Letel je k prodajalki in ponudil 400 K več, ali zaman. Mi pa pozdravljamo, da je ostalo to lepo posestvo še zanaprej v slovenskih rokah, in želimo mlademu podjetnemu kupcu ž njim prav obilno srečo.

Št. Jakob v Rožu. K tistim srečnim krajem, ki so bili v zadnjem času tako bogato obdarovani s snegom, spada tudi naša občina. Umevno je tedaj, da je bil vsled tega tudi pri nas promet zelo oviran. To pa naši „gnadljevi“ na pošti nikakor ni hotelo v glavo, ampak je v svoji vsememški prebrisanosti zahtevala tudi sedaj dvakratno poštno zvezo na dan. Ker se to ni moglo zgoditi, in se na višjem mestu tudi ni zahtevalo, se je brzojavno pritožila na poštno ravnateljstvo. Tako torej! Na železnici je bil na nekterih progah radi visokega snega promet več dni ustavljen, pri nas pa bi naj postiljon čudeže delal ter mogoče po zraku vozil pošto. Je sploh veliko, da smo imeli enkratno zvezo na dan. Mi si bomo to postopanje naše „gnadljive“ dobro zapomnili ter bomo poskrbeli, da se ji peroti nekoliko pristržejo. Gradiva za to imamo dovolj na razpolago, in tudi vemo, kam se moramo obrniti. Kakor se posojuje, tako se vračuje.

Zeluče. (Nesreča.) Ti preklemana dvaka, kaj takega pa še ne vem, pa se tudi gotovo še nikjer drugje ni zgodilo, kakor pri nas v Zelučah. Za počt je, pravim! Kaj pa je bilo, povej no!

Najboljše in od prvih avtoritet kakor tudi od tisoč praktičnih zdravnikov, domačih in tujih, priporočena hrana za zdrave kakor tudi na črevesju obolele otroke in odrasle ljudi; ima veliko redilnih snovi, pospešuje razvoj mišičevja in kosti, uravnava prebavljanje in je z ozirom na porabo cena.

Vremenske nezgode v starejših letih. Iz cerkvene spominske knjige pri Mariji na Zili, zapisano od gosp. župnika in poznejšega prošta Lovro Serajnika, žal, v nemškem jeziku. Leto 1870 se mora imenovati nerodovitno. Vsa ozmina je uničena in smo morali nasejati mesto nje poletno seme. Koruza je bila zaradi slabega vremena in obilice črvov slaba, ajdo je pomorila slana. — L. 1871. Dne 2. junija je snežilo 5 ur. Sneg je napravil mnogo škode na sadnem drevju, mnogo vej leži na zemlji. Žito je kakor pokošeno. Še 5. junija leži sneg na njivah. L. 1877. Danes 15. februarja že orjemo. Lani smo začeli šele 7. aprila. — Opomba iz l. 1877: Do leta 1753. so spadale pod Marijo na Zili tudi Loče, Pečnica in Drava. A pri Mariji na Zili je bil navzlic temu le en sam kaplan. — 2. julija 1872 v noči od 1—2 je uničila toča vse poljske pridelke. Zato imajo sedaj Ziljani vsako leto dan 2. julija, Obiskovanje preblažene Device Marije, za farni praznik.

Za „Delavski dom“ v Podljubelju so še došli naslednji darovi:

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici K 40. Juri Sitter, Sv. Duh-Loče 2. Fran Gosak, Žalec 1. Juri Plevnik, Virstein 140. Leop. Jonko, Bovec 5. Juri Mohor, Žamanje pri Škocijanu v Podjuni 3. Šim. Greiner, Št. Jakob ob cesti 5. Ant. Jakonič, Gorica 3. Janez Lukežič, Gorica 2. Katol. izobraž. in gospodarsko društvo, Sv. Miklavž nad Laškem 2. Jos. Pavletič, Gorica 3. Fr. Rijavec, Bovec 2. Dr. Iv. Janežič, Ljubljana 10. Volbenk Serajnik, Št. Lipš 5. Iv. Kapenšek, Bovec 120. Jos. Abram, Bilje 2. Iv. N. Murovec, Črniče 1. Mar. Urbančič, Podgora 1. Jos. Fon, Novaki 2. Bened. Poniž, Gorica 4. I. Žavli, Žužemberk 2. Tom. Verhovnik, Grebinj 1. Hvala! Prosimo še nadaljne darežljivosti. Dvakrat da, kdor hitro da.

»Zveščin« blagajnik.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovencev!

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah s sedežem v Slov. Šmihelu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj

redni letni občni zbor

v nedeljo, dne 21. sušca 1909, ob 3. uri popoldne pri Bužljeju v Vabni vesi s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računskega zaključka za l. 1908.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj

letni občni zbor

v soboto, dne 20. sušca 1909, ob 1. uri popoldne v svoji uradni sobi v „Narodnem domu“ v Spodnjem Dravbergu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva o delovanju zadruga v letu 1908.
2. Odobrenje računskega zaključka.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev načelstva, računskih pregledovalcev in namestnikov.
6. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne prišlo dosti zadrugnikov, se vrši drug zbor ob 2. uri istega dne popoldne, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih udov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

Št. 366.

Razglas.

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je ugodila prošnji mestne občine Kranjske za preložitve tujkajšnjih letnih semnje, ki bodo počeni z letom 1909

vsak prvi ponedeljek majnika, septembra, oktobra, novembra in decembra.

Ako pade na te dni kak praznik, ali v mesecu novembru Vseh vernih duš dan, se vrši letni semenj prihodnji ponedeljek.

Vsled te prenarredbe odpadejo dosedanji letni semnji v Kranju, in sicer 25. aprila (sv. Marka), dne 1. avgusta (Kocijanov semenj), dne 21. septembra (sv. Matevž), dne 18. oktobra (sv. Lukež) in dne 11. novembra (sv. Martin).

Mestno županstvo v Kranju,
dne 1. marca 1909.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšel:

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Četrtri, pomnoženi natis

priredil France Hubad.

1908.

Dobiti je tudi

Anton Janežičev

nemško-slovenski slovar.

(Deutsch-slowenisches Hand-Wörterbuch).

Četrtri, pomnoženi natis

priredil Anton Bartel.

Cena vsakemu delu: Mehko vezan K 6.—, trdo vezan z usnjatim hrbtom K 7.20 (po pošti 30 vinarjev več).

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica Podravlje,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo, dne 14. sušca 1909, ob 1/2. uri popoldne v zadrugi pisarni s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računskega zaključka za l. 1908.
3. Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

K mnogoštevilni udeležbi vabi

načelstvo.

Najvišji plodovi

so dosegljivi.

Ceres-jedilna mast
je nedosegljiva

glede na dober okus, trdnost,
nizko ceno in izdatnost.

Služba organista in cerkovnika,

ki je obenem edini gostilničar pri župnijski cerkvi, je razpisana do 15. malega travna na Strmcu, p. Vrba ob jezeru.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbir.

Zaloga je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bode letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za žene in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, izpukanega perja 2 K, boljsega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinjšega, snežno-belega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštnine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste rdečega, visnjovega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje poštnine prosto. Dovoljeno je zametati ali vrniti, ako se plača poštnina; če blago ne ugaja, se denar povrne. S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Česko).

Čenik brezplačno in poštnine prosto.

Esence

za takojšnjo sigurno narejanje vseh opojnih pijač, finih namiznih likerov in specialitet pošiljam v brilantni kakovosti. Poleg tega ponujam

ocetove esence 80%

kem. čiste, za narejanje hudega jesiha. Recepte in plakate se priloži zastoj. Čenike pošiljam franko.

Karol Filip Pollak,
tovarna esene,
Praga, Marijine ulice 8.

(Solidni, strokovni zastopniki se iščejo.)

Velika zaloga najboljšega

istrijsanskega vina,

iz najboljših, že izza rimskih časov slavnih rimskih gorih med Isolo in Piranom, prodaja po najnižji ceni od 56 litrov naprej.

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Kupujte narodni kolek.

Urh Primšic, Celovec,

Perthartgasse št. 10., nasproti hotela „Sandwirt“, priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje različnih oblek. Ima bogato zalogo modernega blaga. Delo vestno, cene nizke. Za lepo pristojanje se jamči.

V kuhinji in hiši

se čisti les in kamen, najfinejše in najmočnejše tkanine, kakor tudi vse, kar se pere, najizbornejše s

Schicht^{ovim}

milom,

za katerega čistočo se jamči s 25.000 K.

Loterijske številke 6. sušca 1909:

Gradec 75 39 29 8 15
Dunaj 25 66 73 54 46

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slaunemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22 v Ljubljani

50 hl črnega in belega vina,

glasovita brežanka, oboje po 30 K hl, prejšnja leta nad 40 K hl. Garantirano pristno. Sode naj se pošlje na postajo Boršt. Posreduje na prošnjo siromakov lastnikov **Jožef Volk**, kaplan v Dolini pri Trstu.

OSTANKI

najfinejši 40 m . 22 K
dobri, navad. 40 m 17 K
franko po povzetju.
Ugodni nakup. — Vzorcev ostankov ne pošiljamo.

Specijelno izdelovanje

Cefiri

Specijelno izdelovanje

Vzorci zastoj

kanafase, eksforde, spodnje in vrhne obleke za blazine in pernice, in vsakovrstne **tkanine** lastnega izdelka priporoča po najnižjih cenah

Vzorci zastoj

JOŽEF SUCHANEK, prvi mehanični in ročni zavod za izdelovanje in razpošilj. tkanin na pruski meji NOVY HRADEK v Nov. Mestu n. Metuji, Češko.

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovitni in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 60 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbništvu pošilja 25 kil za 9 K, 60 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kil s pošto franco proti 8 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: Gospod **Anton Arčan**, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob južni železnici, napravil mi je mojo žago z dvema gatroma, enim sekolarjem, z mlinom na dva para kamnov, mlatilnico in slamo-reznicu itd. vse na vodno silo, vse po najnovšem modernem sistemu; vsled tega sem mu toplo hvaležen za njegovo izborno delo in ga vsakomur v ti stroki toplo priporočam.

OKONINA, 15. kimavca 1907.

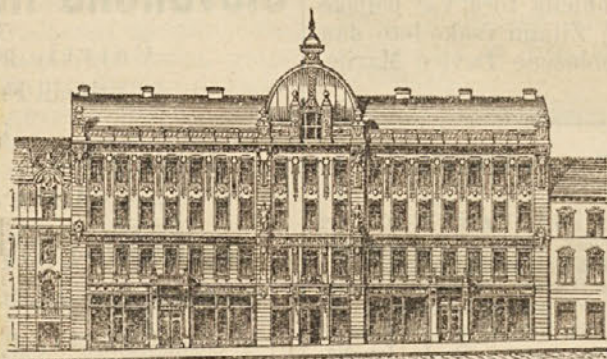
Ignac Zavoloušek,
veleposestnik v Okonini v Savinjski dolini.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje njenih hranilnih vlog znaša nad 33 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica se nahaja v lastni palači v **Prešernovih**, prej **Slonovih ulicah**, št. 3. nasproti frančiškanskemu klostru.

Patentirane, same ob sebi delujoče škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike

za zatiranje sadnih škodljivcev, proti boleznim na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nosljive in prevozljive brizgalnice

za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine, s pripravo za mešanje na petrolej ali brez nje. Zahtevajte podobo in opis, katere vam pošlje

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice strojev, specialna tvornica vinskih stiskalnic in strojev za izkoriščanje sadja.

Odlikovana z nad 620 zlatimi in srebrnimi medaljami.

DUNAJ, II./1, Taborstrasse št. 71.

Natančni ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4¹/₂%

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženičinske kavicije.

➤ Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. ➤

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve zrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.